

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
1^η Υ.Π.Ε. ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΚΑΤ»
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Αρ. πρωτοκόλλου: 9.1

Έκδοση 2^η, Μάιος 2024

Σελ. 1 από 2

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Ομάδα σύνταξης:	Κ. Αρβανιτάκης, Ε. Δανιήλ, Ι. Μπακογιάννη, Ευγ. Σταματοπούλου	
Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας	Χρυσούλα Στούκα	
Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας	Χρυσόστομος Μαλτέζος	
Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου	Νεκτάριος Κορρές	
Αρχική έγκριση:	Νοσηλευτική Διεύθυνση	08/05/2024
Επιστημονικό Συμβούλιο 08/09/2016	Επιστημονικό Συμβούλιο	21/05/2024
Διοικητικό Συμβούλιο 22/11/2016	Διοικητικό Συμβούλιο	05/06/2024

Η ορθή και ασφαλής χορήγηση των φαρμάκων είναι βασικό νοσηλευτικό καθήκον, άρρηκτα συνδεδεμένο με την ασφάλεια του ασθενή.

Τα φάρμακα χορηγούνται από τους νοσηλευτές βάση γραπτής ιατρικής οδηγίας και σύμφωνα με το πλάνο φροντίδας, το οποίο οφείλει να γνωρίζει ο νοσηλευτής. Επίσης ο νοσηλευτής οφείλει να γνωρίζει τη θεραπευτική χρήση του φαρμάκου, την οδό χορήγησης, τη συνήθη δοσολογία και τυχών ανεπιθύμητες ενέργειες από τη χορήγησή του.

- Το είδος και η δόση του φαρμάκου πρέπει να είναι σύμφωνα με την ιατρική οδηγία.
- Επιβεβαιώστε ότι δεν υπάρχει γνωστό πρόβλημα αλλεργίας ή ευαισθησίας στο χορηγούμενο φάρμακο.
- Εξασφαλίστε τα πέντε σημεία ορθής χορήγησης φαρμάκων:
 - α) το σωστό φάρμακο,
 - β) στο σωστό ασθενή,
 - γ) στη σωστή δόση,
 - δ) μέσω της σωστής οδού,
 - ε) τη σωστή ώρα
- Ελέγξτε την ημερομηνία λήξης του σκευάσματος.
- Ετοιμάστε φάρμακα για έναν ασθενή κάθε φορά.
- Εφαρμόστε τους «τρεις ελέγχους»:
 1. Όταν λάβετε τη συσκευασία του φαρμάκου
 2. Μετά από τη σύγκριση με την κάρτα φαρμάκου
 3. Κατά την επανατοποθέτηση στο συρτάρι/ράφι, ή πριν από τη χορήγηση στον ασθενή
- Μεταφέρετε τα φάρμακα στο θάλαμο με το τροχήλατο νοσηλείας ή εναλλακτικά σε καθαρό νεφροειδές.

- Συγκεντρώστε τον απαραίτητο εξοπλισμό και κατόπιν ενημερώστε τον ασθενή για το είδος, τη δόση και το αποτέλεσμα του χορηγούμενου φαρμάκου. Δώστε προσοχή στην σωστή επικοινωνία-προσέγγιση του ασθενή.
- Χορηγείστε το φάρμακο πάντα κατόπιν εκτίμησης της γενικής κατάστασης του ασθενή (π.χ. η διγοξίνη δεν δίνεται εάν οι σφύξεις είναι λιγότερες από 60/min).
- Ελέγξτε την ανταπόκριση και την αντίδραση του ασθενή στο φάρμακο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
- Ενημερώστε τον θεράποντα ιατρό και το νοσηλευτικό φάκελο εάν:
 - ✓ Το φάρμακο δεν δοθεί ή ο ασθενής αρνηθεί να το πάρει
 - ✓ Ο ασθενής εμφανίσει ανεπιθύμητες ενέργειες
 - ✓ Ο ασθενής εμφανίσει κάποια αντίδραση στο φάρμακο

ΣΚΟΠΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Η απόκτηση κοινής γνώσης και δεξιοτήτων από όλους τους νοσηλευτές στο θέμα της χορήγησης των φαρμάκων, ώστε να επιτυγχάνεται το θεραπευτικό αποτέλεσμα με ασφάλεια, χωρίς επιπλοκές και πρόκληση αισθήματος δυσφορίας για τον ασθενή (π.χ. πόνος, άγχος).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lynn, P., Επιμ. Λεμονίδου, Χ.Β. (2012). Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Taylor, C., Lillis, C., LeMone, P, Επιμ. Λεμονίδου, Χ.Β. (2006). Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Τόμος III. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Ineke, P. (2022). The implementation of five rights medication administration by nurses at a private hospital in Western Indonesia. *Nursing Current: Journal Keperawatan*, 10.
- Nova Scotia College of Nursing. (2024). Medication Guidelines For Nurses. <https://cdn1.nscn.ca/sites/default/files/documents/resources/MedicationGuidelines.pdf>
- Royal Pharmaceutical Society. (2019). Professional Guidance on the Administration of Medicines in Healthcare Settings. <file:///C:/Users/user/Downloads/Professional-Guidance-on-the-Administration-of-Medicines-in-Healthcare-Settings.pdf>
- Hanson, A., Haddad, L.M. (2024). Nursing Rights of Medication Administration. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing.